

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Marian Banaś

KAP.410.005.01.2022

Pan
Marek Kuchciński
Minister – Członek Rady Ministrów
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Aleje Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/081 - Nadzór właścicielski państwa nad spółkami stocznioowymi

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Al. Ujazdowskie 1/3, 00-583 Warszawa (dalej: KPRM lub Kancelaria).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Kuchciński, Minister – Członek Rady Ministrów, wykonujący zadania Szefa KPRM od 17 października 2022 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Michał Dworczyk, Minister – Członek Rady Ministrów, wykonujący zadania Szefa KPRM od 19 grudnia 2017 r. do 16 października 2022 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Nadzór właścicielski podmiotów uprawnionych do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa nad spółkami nadzorującymi podmioty stoczniowe.2. Wyznaczanie spółkom nadzorującym podmioty stoczniowe celów do realizacji w zakresie przemysłu stoczniowego oraz monitorowanie wyników finansowych tych spółek.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019 – 2022 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych ¹), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeżeli miały istotny wpływ na zagadnienia objęte kontrolą NIK.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Cezary Domasik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/73/2022 z 30 sierpnia 2022 r.2. Łukasz Hertel, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/72/2022 z 30 sierpnia 2022 r. <p>(akta kontroli str. 1-4, 556-565, 572-573, 721, 2551-2560, CD pliki: 099, 123)</p>

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Prezes Rady Ministrów od 29 marca 2019 r. wykonywał prawa z akcji będących własnością Skarbu Państwa w Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. (dalej: ARP). W ramach sektora stoczniowego w aktywach ARP znajdowała się spółka bezpośrednio zależna – Grupa Przemysłowa Baltic Sp. z o.o., która na koniec 2019, 2020 i 2021 r., na każdym poziomie obliczania wyniku⁴ odnotowywała straty.

Nadzór właścicielski nad ARP prowadzony był w oparciu o wprowadzone we wrześniu 2017 r. *Zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa* (dalej: *Zasady Nadzoru*). Pracownicy KPRM, którym przypisano zadania w ramach nadzoru właścicielskiego nad ARP, posiadali wymagane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. Kandydaci wskazywani przez Prezesa Rady Ministrów na członka Rady Nadzorczej ARP spełniali wymogi określone w ustawie

¹ Czynności kontrole były prowadzone w KPRM do dnia 14.12.2022 r.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Wyniku ze sprzedaży, wyniku z działalności operacyjnej, wyniku brutto, wyniku netto.

z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym⁵, a poziom wynagrodzenia członków ww. rady nie przekraczał limitów określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami⁶. Ocena pracy członków Rady Nadzorczej ARP była dokonywana zgodnie z wymogami określonymi w Zasadach Nadzoru. Ocena ta była zawarta w notatkach KPRM, przygotowywanych na Zwyczajne Walne Zgromadzenia ARP, na których podejmowano uchwały w sprawie udzielenia absolutorium członkom Rady Nadzorczej ARP z wykonania przez nich obowiązków w danym roku obrotowym.

W ramach monitorowania ARP pracownicy KPRM zbierali informacje o spółce m.in. w formie ankiet kwartalnych, a także zatwierdzonych przez Walne Zgromadzenie rocznych sprawozdań finansowych, co było zgodne z Zasadami Nadzoru. Przekazywane przez ARP sprawozdania były analizowane w KPRM. Część informacji w nich zawartych obejmowała szczegółowe dane dotyczące realizacji Projektu Baltic, który miał na celu aktywizację przemysłu stoczniowego. NIK zauważa konieczność kontynuowania stałego nadzoru właścicielskiego nad ARP w związku z trudną sytuacją finansową Grupy Przemysłowej Baltic Sp. z o.o.

W Kancelarii nie prowadzono analiz w zakresie utworzenia holdingu polskich spółek stoczniowych, ponieważ spółki stoczniowe z pośrednim udziałem Skarbu Państwa funkcjonowały w grupach kapitałowych działających w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych⁷ i do kompetencji organów poszczególnych spółek w grupie należało określanie strategii dla tych spółek.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Nadzór właścicielski podmiotów uprawnionych do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa nad spółkami nadzorującymi podmioty stoczniowe

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą prawa z akcji w ARP, będącej jednoosobową spółką Skarbu Państwa, do 28 marca 2019 r. wykonywał Minister Rozwoju i Finansów, a od 29 marca 2019 r. – Prezes Rady Ministrów. W ramach sektora stoczniowego w aktywach ARP znajdowała się jedna spółka bezpośrednio zależna – Grupa Przemysłowa Baltic Sp. z o.o.⁹ (dalej: GPB). Był to holding, w którym pod wspólnym szyldem działały dwie firmy, w których GPB posiadała 100% udziału w kapitale, tj. Baltic Operator Sp. z o.o. (dalej: BO) i Stocznia Gdańska Sp. z o.o. (dalej: SG) oraz jedna, w której ARP posiadała 3,1% udziału w kapitale, tj. Energomontaż-Północ Gdynia S.A. (dalej: EPG; pozostałe 96,9% należało do GPB).

(akta kontroli str. 1613-1615, 2515-2532, 2539-2543, 2551-2560, CD plik: 078)

1. W okresie objętym kontrolą zadania w zakresie nadzoru właścicielskiego nad ARP w Kancelarii należały do właściwości:

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1933, ze zm., dalej: ustawa o zasadach zarządzania mieniem.

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1907, ze zm., dalej: ustawa o wynagrodzeniach w spółkach.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 1467, ze zm., dalej: Ksh.

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Wcześniej działającej pod firmą SPV Operator Sp. z o.o. Na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z dnia 23 grudnia 2019 r. doszło do zmiany umowy Spółki w tym firmy, pod którą działała Spółka, z SPV Operator Sp. z o.o. na Grupa Przemysłowa Baltic Sp. z o.o. Zmiana została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 30 stycznia 2020 r.

- Departamentu Skarbu Państwa KPRM (dalej: DSKP)¹⁰ – do 19 grudnia 2019 r.,
- Departamentu Instrumentów Rozwojowych KPRM (dalej: DIR)¹¹ – od 20 grudnia 2019 r.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminów organizacyjnych KPRM¹², DSKP oraz DIR realizowały zadania dotyczące m.in.: zapewnienia obsługi Prezesa Rady Ministrów w zakresie wykonywania kompetencji określonych w przepisach ustawy o zasadach zarządzania mieniem oraz zapewnienia obsługi Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych. Nadzorem nad ARP zajmował się Wydział Nadzoru III w DSKP oraz Wydział Nadzoru w DIR, do których należało w szczególności¹³: realizowanie zadań związanych z wykonywaniem przez Prezesa Rady Ministrów praw z akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa, łącznie z wynikającymi z nich prawami osobistymi i indywidualnymi, poprzez m.in.:

- wykonywanie prawa głosu oraz innych praw korporacyjnych i majątkowych wspólnika albo akcjonariusza,
- wykonywanie czynności związanych z realizacją praw i obowiązków wspólnika albo akcjonariusza, w szczególności związanych z powoływaniem członków organów spółek z udziałem Skarbu Państwa,
- żądanie lub zwołanie walnego zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia,
- monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek z udziałem Skarbu Państwa.

W ww. Wydziałach Nadzoru jedna osoba (podlegająca naczelnikowi) bezpośrednio nadzorowała ARP. Do głównych jej zadań¹⁴ należało m.in. *wykonywanie prawa głosu oraz innych praw korporacyjnych i majątkowych wspólnika albo akcjonariusza, w tym czynności związanych z realizacją praw i obowiązków wspólnika albo akcjonariusza, w szczególności związanych z powoływaniem członków organów spółek z udziałem Skarbu Państwa, zatwierdzaniem sprawozdań finansowych oraz sprawozdań zarządów z działalności spółek z udziałem Skarbu Państwa i podwyższeniem lub obniżeniem kapitału zakładowego w spółkach wskazanych przez Dyrektora w celu właściwego wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa.*

Badaniem objęto dokumentację kadrową osoby sprawującej funkcję naczelnika ww. wydziałów i osób bezpośrednio zajmujących się nadzorem nad ARP¹⁵. Badanie wykazało, że osoby te posiadały wymagane kwalifikacje i doświadczenie, określone w opisach stanowisk pracy, tj. m.in. wykształcenie wyższe ekonomiczne lub na kierunku zarządzanie oraz wieloletnie doświadczenie zawodowe w obszarze nadzoru właścicielskiego. Analiza dokumentacji nie pozwalała jednoznacznie stwierdzić czy osoby te posiadały doświadczenie w branży stoczniowej. Podsekretarz Stanu, Zastępca Szefa KPRM Pani Izabela Antos (dalej: Zastępca Szefa KPRM) podała m.in., że *obowiązujące przepisy, wytyczne i Zasady Nadzoru, a także opisy stanowisk*

¹⁰ Ustanowiony w Statucie KPRM nadanym Zarządzeniem nr 2 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 2017 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania statutu Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (M.P. poz. 14).

¹¹ Ustanowiony w Statucie KPRM nadanym Zarządzeniem nr 270 Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2019 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania statutu Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (M.P. poz. 1193).

¹² Regulamin organizacyjny KPRM stanowiący załącznik do zarządzenia Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów: nr 14 z dnia 24 lipca 2018 r., nr 14 z dnia 9 listopada 2020 r., nr 2 z dnia 11 lutego 2022 r., nr 8 z dnia 4 kwietnia 2022 r.

¹³ Zgodnie z postanowieniami wewnętrznych regulaminów organizacyjnych DSKP oraz DIR.

¹⁴ Zgodnie z opisami stanowisk pracy.

¹⁵ Zbadano m.in.: dokumentację potwierdzającą wymagane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, opisy stanowisk: starszy specjalista DSKP, naczelnik DSKP i DIR, główny specjalista DIR.

nie zawierają wymogu posiadania przez pracowników KPRM odpowiedzialnych za nadzór właścicielski doświadczenia w branży w jakiej działają nadzorowane przez nich podmioty oraz ich spółki zależne. Co więcej, wymaganie posiadania takiego doświadczenia w odniesieniu do osób nadzorujących ARP, byłoby nieuzasadnione wobec faktu, iż ARP działa jako konglomerat przemysłowo-finansowy, a w jego grupie kapitałowej funkcjonuje kilkadziesiąt podmiotów z różnych branż, tj.: kolejowej, metalowej, wydobywczej, odlewniczej, modernizacji i budowy maszyn, opakowaniowej, leasingowej, zarządzania nieruchomościami, turystycznej i stoczniowej (...) pracownicy KPRM, odpowiedzialni za realizację zadań z zakresu nadzoru właścicielskiego, posiadają ugruntowaną wiedzę i doświadczenie, zaś pełnienie przez nich nadzoru nad szeregiem spółek o zróżnicowanych profilach działalności spowodowało, że jako zespół posiadają interdyscyplinarną i komplementarną wiedzę i doświadczenie.

Zastępca Szefa KPRM wyjaśniła także, że m.in. w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły problemy z obsadą kadrową na stanowiskach związanych z nadzorem właścicielskim nad ARP. *W okresie tym wystąpił jeden przypadek wewnętrznego (w ramach wydziału) przesunięcia pracownika bezpośrednio nadzorującego spółkę ARP. Wynikało to z faktu, że osoba nadzorująca w 2019 r. ARP (starszy specjalista) została przeniesiona do Ministerstwa Aktywów Państwowych (...), które przejęło nadzór właścicielski nad większością spółek nadzorowanych przez byłą DSKP.*

(akta kontroli str. 5-14, 27-32, 573, 722-773, 1561-1612, 2539-2543, 2551-2560, CD pliki: 078, 093, 123)

Za wyjątkiem jednej kontroli NIK dotyczącej sprawowania nadzoru nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa¹⁶, w okresie objętym kontrolą, zagadnienia objęte niniejszą kontrolą nie były przedmiotem audytów i kontroli oraz skarg i wniosków wpływających do KPRM.

(akta kontroli str. 5-14, 17, 29, 787, 1613-1615, 2551-2560, CD pliki: 081, 093)

2. Według stanu na dzień 16 września 2022 r., nadzór właścicielski nad spółkami sektora stoczniowego z udziałem Skarbu Państwa wykonywany był przez:

- nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej spółkę Fundusz Rozwoju Spółek S.A. (dalej: FRS),
- nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych spółkę Polska Grupa Zbrojeniowa S.A. (dalej: PGZ),
- nadzorowaną przez Prezesa Rady Ministrów spółkę Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. (w ramach Grupy Kapitałowej ARP funkcjonowała Grupa Przemysłowa Baltic Sp. z o.o.).

¹⁶ W 2019 r. NIK przeprowadziła w KPRM kontrolę nr P/19/016 *Sprawowanie nadzoru nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa* (wystąpienie pokontrolne KGP.410.005.01.2019, tekst jednolity z dnia 20 listopada 2019 r.). NIK sformułowała ocenę ogólną w formie opisowej wskazując m.in., że Prezes Rady Ministrów prawidłowo sprawował nadzór nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa w zakresie swoich kompetencji z wykorzystaniem Zasad Nadzoru. Nie sformułowano wniosków pokontrolnych.

Według stanu na dzień 28 września 2022 r. ARP posiadała 100% udziałów w GPB¹⁷ oraz 3,1% akcji w EPG¹⁸. GPB posiadała trzy spółki zależne: BO, SG i EPG.

(akta kontroli str. 5-14, 27-28, 283-286, 2515-2532, 2551-2560, CD pliki: 071, 093)

Na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy o zasadach zarządzania mieniem, Prezes Rady Ministrów koordynuje wykonywanie uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa w spółkach oraz dąży do zapewnienia jednolitego sposobu wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa. Jednocześnie na podstawie art. 7 ust. 3 ww. ustawy Prezes Rady Ministrów może m.in. określać zasady nadzoru właścicielskiego oraz dobre praktyki, w szczególności w zakresie kształtowania wynagrodzeń członków organów, skierowane do podmiotów uprawnionych do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa.

Zastępca Szefa KPRM wyjaśniła m.in., że usytuowanie spółek stoczniowych w grupach kapitałowych działających w oparciu o przepisy Ksh oznacza, że *nadzór właścicielski sprawowany jest przez poszczególne szczeble korporacyjne (tzn. spółkę dominującą wobec spółki bezpośrednio zależnej, itd.). Walne zgromadzenia i rady nadzorcze spółek poszczególnych szczebli struktury własnościowej w grupie kapitałowej posiadają statutowe kompetencje w zakresie przyjmowania wieloletnich planów strategicznych i rocznych planów rzeczowo-finansowych, a także ustalania celów zarządczych dla zarządów spółek. Należy również wspomnieć, że w odniesieniu do spółek kapitałowych istnieje sformułowany wprost, wyraźny zakaz wydawania zarządom spółek wiążących poleceń przez rady nadzorcze, a w odniesieniu do spółek akcyjnych – zakaz wydawania wiążących poleceń również przez walne zgromadzenie (stanowią o tym artykuły 219 § 2, 300⁶⁹ § 2 i 375¹ Ksh). Zgodnie przepisami Ksh osoby mające obowiązek prowadzenia spraw spółki handlowej powinny działać w najlepszym interesie spółki i nie mogą wykonywać poleceń osób trzecich co do sposobu realizacji ciężącego na nich obowiązku. Uwzględniając powyższe, w przypadku spółek stoczniowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym ARP, aktywny nadzór właścicielski nad tymi spółkami sprawowany jest w Grupie Kapitałowej ARP, która posiada wieloletnie doświadczenie w restrukturyzacji przedsiębiorstw z różnych branż oraz instrumenty wsparcia wykorzystywane w realizacji tych procesów. Współpracuje także z niezależnymi zewnętrznymi firmami doradczymi, które sporządzają stosowne analizy i opinie.*

(akta kontroli str. 5-14, 27-28, 2551-2560, CD plik: 093)

Prezes Rady Ministrów we wrześniu 2017 r. określił, obowiązujące w okresie objętym kontrolą:

- *Zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa, których celem jest ujednoczenie sposobu wykonywania praw z akcji i udziałów należących do Skarbu Państwa – zawierają one wytyczne dotyczące zasad funkcjonowania organów spółek oraz wskazują sposób monitorowania sytuacji w spółkach.*

Zastępca Szefa KPRM wyjaśniła m.in., że ww. zasady zostały wydane w ramach realizacji postanowień art. 7 ustawy o zasadach zarządzania mieniem. Ponadto podała, że *zasady te (...) obejmują wszelkie istotne zagadnienia związane z wykonywaniem uprawnień właścicielskich w spółkach z udziałem Skarbu Państwa, w tym również ARP, wobec czego nie było potrzeby opracowania wewnętrznych*

¹⁷ W dniu 3 kwietnia 2019 r. doszło do sprzedaży 0,01% udziałów w GPB należących do Polskiego Taboru Szybowego Sp. z o.o. na rzecz ARP, która stała się jedynym udziałowcem Spółki.

¹⁸ ARP w dniu 3 grudnia 2019 r. nabyła 100% akcji EPG. W dniu 24 marca 2021 r. GPB zawarła z ARP umowę aportową na podstawie której ARP przeniosła na rzecz GPB własność akcji EPG. Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. GPB posiadała 95,12% udziałów w kapitale zakładowym EPG, a ARP 4,88%. Udział ten zmienił się w 2022 r. w związku ze zmianami kapitału zakładowego - GPB posiadała 96,90% udziału w kapitale zakładowym EPG, a ARP 3,10% (według stanu na 28 września 2022 r.).

regulacji odnoszących się do nadzoru nad poszczególnymi spółkami będącymi w nadzorze Prezesa Rady Ministrów.

- *Kierunki polityki właścicielskiej w zakresie zbywania akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa,*
- *Wytyczne dotyczące procedury wyboru i współpracy z firmą audytorską badającą roczne sprawozdanie finansowe spółki z udziałem Skarbu Państwa,*
- *Wytyczne dla spółek z udziałem Skarbu Państwa sporządzających sprawozdanie finansowe za rok 2017¹⁹.*

(akta kontroli str. 5-14, 29-30, 1613-1615, 2466-2514, 2551-2560, CD plik: 093)

Zasady Nadzoru obowiązują wszystkie spółki z udziałem Skarbu Państwa, w tym również ARP, w ramach której funkcjonują spółki stoczniowe i stanowią uszczegółowienie obowiązujących przepisów prawa w zakresie nadzoru właścicielskiego oraz zawierają szereg praktycznych wskazówek dotyczących w szczególności kompetencji organów zarządczych i nadzorczych spółek, zasad wynagradzania członków organów spółek, monitorowania sytuacji spółek oraz nadzorowania grup kapitałowych w podmiotach z udziałem Skarbu Państwa. Jednocześnie w dokumencie tym zalecono zarządom spółek dominujących dążenie do stosowania określonych w nim zasad, w ramach wykonywania praw z akcji i udziałów, również w spółkach zależnych wszystkich szczebli w ramach danej grupy kapitałowej. Ponadto wskazano, że Zasady Nadzoru mogą być wykorzystane przez podmioty wykonujące prawa z akcji/udziałów w spółkach, do opracowania własnych dokumentów tego typu uwzględniających specyfikę nadzorowanych spółek.

Zastępca Szefa KPRM podała, że od drugiego kwartału 2022 r. w KPRM prowadzone są prace nad aktualizacją Zasad Nadzoru.

(akta kontroli str. 5-14, 29-30, 293-298, 1613-1615, 2466-2514, 2551-2560, CD pliki: 037, 093)

Ustalono, że pismem z dnia 29 września 2022 r.²⁰ Dyrektor DIR przekazał do Dyrektora Biura Ministra w Ministerstwie Aktywów Państwowych projekt zaktualizowanych *Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa*²¹ z prośbą o *analizę dokumentu w zakresie kompetencji Ministra Aktywów Państwowych oraz zgłoszenie ewentualnych uwag*. Ministerstwo Aktywów Państwowych uwagi przekazało pismem z dnia 14 października 2022 r.²², a KPRM – według wyjaśnień Zastępcy Szefa KPRM – przystąpiła do ich analizy.

Zastępca Szefa KPRM podała m.in., że *istotnym aspektem wpływającym na harmonogram opracowywania przez DIR Zasad Nadzoru, było procedowanie w Ministerstwie Aktywów Państwowych od 2020 r. zmian w Kodeksie spółek handlowych, które po przyjęciu ustawy z dnia 9 lutego 2022 r. o zmianie ustawy*

¹⁹ Wytyczne te były wydawane również w kolejnych latach, tj. w 2018, 2019, 2020, 2021 i 2022 r. Powyższe dokumenty zostały opublikowane na stronie <https://www.gov.pl/web/premier/lad-korporacyjny2>.

²⁰ Sygn. DIR.WN.550.1.2022.

²¹ W projekcie Zasad Nadzoru zawarto postanowienia odnoszące się m.in. do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 9 lutego 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 807, 1561). Projekt przewidywał również zmiany we wzorze *umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania*, zawartej w Zasadach Nadzoru.

²² Sygn. IK 756047. Ministerstwo Aktywów Państwowych zaproponowało m.in.: uwzględnienie części zmian wynikających nowelizacji Ksh, wprowadzonej ustawą z dnia 9 lutego 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, doprecyzowanie postanowień dotyczących terminów przesyłania informacji kwartalnych, ujednoczenie postanowień zawartych we wzorze *umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania*.

- *Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw*²³, wchodziły w życie w dniach: 13 lutego, 1 sierpnia i 13 października 2022 r. (...).

(akta kontroli str. 293-298, 304-308, 572, 598-697, 794-799, 1613-1615, 2551-2560, CD pliki: 037, 123, 127)

3. W pkt II.5 Zasad Nadzoru określono m.in., że komórka organizacyjna realizująca zadania nadzoru właścicielskiego powinna spełniać funkcje organizacyjne i kontrolne wobec rad nadzorczych w zakresie poprawności wykonywania przez nie ustawowych i statutowych obowiązków.

Zastępca Szefa KPRM wyjaśniła m.in., że *pracownicy KPRM utrzymują robocze kontakty z członkami Rady Nadzorczej ARP. Odbywają się one w formie spotkań i rozmów telefonicznych. Z uwagi na roboczy charakter tych kontaktów nie są one dokumentowane.*

W dniu 5 kwietnia 2019 r. w siedzibie ARP odbyło się spotkanie przedstawicieli KPRM, Rady Nadzorczej i Zarządu ARP oraz firm doradczych, w trakcie którego zaprezentowane zostały założenia Projektu Baltic. Ponadto, w dniu 27 maja 2019 r., na spotkaniu przedstawicieli KPRM z Przewodniczącym Rady Nadzorczej ARP przekazany został materiał pn. „BSG – Baltic, Stocznia Gdańsk, GSGT²⁴”.

W okresie objętym kontrolą pracownicy Kancelarii nie zwracali się do członków Rady Nadzorczej ARP o przedstawienie na posiedzeniu Rady Nadzorczej wniosku o przeprowadzenie kontroli działalności w zakresie działalności stoczniowej.

Zastępca Szefa KPRM wyjaśniła m.in., że *KPRM otrzymuje w cyklu kwartalnym „Sprawozdania z działalności Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.”, w których zawarte są m.in. informacje dotyczące działalności spółek sektora stoczniowego (Projekt Baltic). Przedmiotowe Sprawozdania są przyjmowane uchwałami Zarządu i zatwierdzane uchwałami Rady Nadzorczej. Posiadając cykliczne informacje dotyczące Grupy Przemysłowej Baltic sp. z o.o. i spółek stoczniowych wchodzących w skład tej grupy kapitałowej, KPRM nie zwracała się do Rady Nadzorczej ARP o przeprowadzenie czynności kontrolnych w tym zakresie.*

(akta kontroli str. 5-14, 30-31, 36-140, 1613-1615, 2422, 2466-2514, 2551-2560, CD pliki: 001-025, 093)

[...] ²⁵.

(akta kontroli str. 97-140, 2422, 2535-2538, 2551-2560, CD pliki: 001-025)

4. W okresie objętym kontrolą nie było przypadków odwoływania członków Rady Nadzorczej ARP. Wystąpiły cztery przypadki rezygnacji z funkcji członka tej Rady²⁶. Skład Rady był czterokrotnie uzupełniany²⁷ w związku z obsadzaniem wakatów. Ponadto, cztery osoby zostały powołane na nową VII kadencję²⁸.

²³ Dz. U. poz. 807.

²⁴ GSG Towers Sp. z o.o.

²⁵ Wyłączenie jawności informacji na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) – tajemnica przedsiębiorcy.

²⁶ Rezygnacje były składane w dwóch przypadkach w związku z objęciem przez członka Rady Nadzorczej ARP funkcji podsekretarza stanu (rezygnacje z 26.02.2019 r. i 05.12.2019 r.) oraz w dwóch przypadkach w związku z powołaniem do składu Zarządu ARP (rezygnacje z 09.04.2020 r. i 27.06.2022 r.).

²⁷ 26.02.2019 r., 30.04.2019 r., 14.01.2021 r. i 09.02.2022 r.

²⁸ 30.06.2022 r.

Badaniem objęto dokumentację dotyczącą siedmiu kandydatów²⁹ wskazywanych przez Prezesa Rady Ministrów na członka Rady Nadzorczej ARP³⁰. Badanie wykazało, że wszyscy kandydaci:

- spełniali wymogi określone w ustawie o zasadach zarządzania mieniem, tj. m.in. posiadali pozytywną opinię Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych oraz wykształcenie wyższe, a także m.in. ukończone studia podyplomowe MBA lub stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych lub złożyli egzamin dla kandydatów na członków organów nadzorczych przed komisją egzaminacyjną wyznaczoną przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych,
- spełniali kryteria określone w art. 387 Ksh.

W okresie objętym kontrolą do KPRM nie wpływały skargi (zastrzeżenia, protesty) w sprawie procedury naboru i wybranych kandydatów do Rady Nadzorczej ARP.

(akta kontroli str. 5-14, 21-22, 293-300, 803-804, 1325-1560, 2539-2543, 2551-2560, CD pliki: 030, 078, 089)

5. W celu ukształtowania wynagrodzeń członków organu nadzorczego ARP z uwzględnieniem przepisów ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, podjęte zostały następujące działania:

- w dniu 21 grudnia 2016 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ARP podjęło uchwałę nr 2 w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej Spółki,
- w dniu 28 czerwca 2019 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ARP podjęło uchwałę nr 7 w sprawie zmiany powyższej uchwały z 2016 r.

W powyższych uchwałach ustalono miesięczne wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ARP, które stanowiło iloczyn podstawy wymiaru, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach oraz mnożnika 1,5. Ponadto, dla Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz Przewodniczącego Komitetu Audytu funkcjonującego w Radzie Nadzorczej przewidziano podwyższenie o 10% ww. wynagrodzenia.

Badanie wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej ARP³¹ wykazało, że:

- poziom wynagrodzeń nie przekraczał limitów określonych w ustawie o wynagrodzeniach w spółkach,
- nie doszło do zawyżenia wynagrodzeń na skutek niezastosowania przepisów ustaw o budżetowych na lata 2019-2021.

(akta kontroli str. 364-373, 529-550, 774-786, 794-799, 803-804, 1616-1617, 1910, 1985, 2174, 2287, 2551-2560, CD pliki: 119, 127)

Zastępca Szefa KPRM podała m.in., że *po uchwaleniu ustaw o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej, KPRM informowała nadzorowane spółki, w tym ARP, o „zamrożeniu” podstawy wymiaru, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, na poziomie*

²⁹ Jedną z osób została dwukrotnie powołana do Rady Nadzorczej ARP - w 2019 r. w związku z uzupełnieniem wakatu oraz w 2020 r. w związku z rozpoczynającą się nową VII kadencją.

³⁰ Zbadano m.in.: wnioski kierowane do Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych o wydanie opinii dotyczącej kandydata na członka organu nadzorczego ARP, uchwały ww. Rady w sprawie zaopiniowania kandydata na członka organu nadzorczego ARP, kwestionariusze kandydatów, oświadczenia kandydatów, wnioski w sprawie powołania członka Rady Nadzorczej, protokoły Walnych Zgromadzeń ARP.

³¹ Badaniem objęto wynagrodzenia z okresu od 1 stycznia 2019 r. do 30 września 2022 r. Dane dotyczące wynagrodzeń pozyskano od KPRM oraz ze sprawozdań ARP.

przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2016 r. (...) Informacje w tej sprawie były również przekazywane ARP w trybie roboczym (podczas rozmów telefonicznych). Wysokość wynagrodzeń wypłaconych przez ARP członkom Rady Nadzorczej była monitorowana w KPRM przez osoby wykonujące zadania związane z nadzorem nad ARP i nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie (...).

(akta kontroli str. 364-373, 533-535, 2551-2560, CD plik: 119)

6. W okresie objętym kontrolą Kancelaria otrzymywała od ARP m.in.:

- *Kwartalne Informacje o Spółce* wraz ze Sprawozdaniami F-01 o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe,
- *kwartalne Sprawozdania z działalności Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.*,
- *roczne Sprawozdania Zarządu z działalności Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.*,
- *roczne Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.*,
- *roczne Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.*

Badaniem objęto 14 kwartalnych informacji³². Ustalono m.in., że były one:

- przedkładane w terminach określonych w Załączniku nr 2 do Zasad Nadzoru, tj. najpóźniej do ostatniego dnia miesiąca następującego po upływie danego kwartału (informacja za IV kwartał nadsyłana była do dnia 15 lutego następnego roku),
- sporządzane wg wzoru określonego w Załączniku nr 2 do Zasad Nadzoru, tj. zawierały m.in. podstawowe dane o spółce, informacje o kształtowaniu się wynagrodzeń osób kierujących spółką, informacje o kształtowaniu się przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia oraz wskaźników ekonomicznych wspomagających analizę informacji, informacje o działalności rady nadzorczej.

Badaniem objęto trzy *Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.* w 2019, 2020 i 2021 r. Ustalono m.in., że sprawozdania te zawierały elementy określone w pkt II.3 Zasad Nadzoru, tj.:

- wykaz podjętych uchwał,
- informacje dotyczące oceny sytuacji spółki,
- inne informacje określone w wytycznych dotyczące rocznej sprawozdawczości oraz zasad podziału zysku netto spółki, tj. m.in.: informację o kadencji rady i kolejnym roku działalności w kadencji, informację o liczbie odbytych posiedzeń rady oraz liczbie podjętych uchwał, informację o istotnych problemach, którymi zajmowała się rada.

(akta kontroli str. 97-140, 906-1324, 1618-2422, 2452-2514, 2551-2560, CD pliki: 001-025, 105)

Odnośnie oceny prawidłowości funkcjonowania Rady Nadzorczej ARP, Zastępca Szefa KPRM podała m.in., że *zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (art. 395 § 2 pkt 3 Ksh) i postanowieniami statutu ARP (§ 41 ust. 1 pkt 3 statutu) przedmiotem obrad zwyczajnego walnego zgromadzenia jest m.in. udzielenie członkom organów spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków w danym roku obrotowym, co związane jest z dokonaniem oceny działalności członków tych organów. Udzielenie*

³² Badaniem objęto informacje za cztery kwartały 2019 r., 2020 r. i 2021 r. oraz informacje za I i II kwartał 2022 r.

absolutorium odbywa się w głosowaniu nad przyjęciem uchwał w przedmiotowej sprawie. Propozycja sposobu głosowania poszczególnych uchwał na zwyczajnym walnym zgromadzeniu, w tym uchwał dotyczących udzielenia absolutorium członkom Rady Nadzorczej, zawarta jest w notatkach departamentu nadzoru zatwierdzanych przez osobę reprezentującą podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji Skarbu Państwa w Spółce (...).

(akta kontroli str. 5-14, 31-32, 2551-2560, CD plik: 093)

Badaniem objęto notatki³³ oraz protokoły dotyczące Zwyczajnych Walnych Zgromadzeń ARP³⁴. Ustalono m.in., że:

- w notatkach zawarto rekomendacje co do sposobu głosowania nad poszczególnymi uchwałami, w tym uchwałami w sprawie udzielenia absolutorium członkom Rady Nadzorczej ARP³⁵,
- w notatkach podano m.in., że Rada Nadzorcza ARP *w sposób nie budzący zastrzeżeń wypełniła swoje obowiązki kodeksowe i statutowe, sprawując stały nadzór nad działalnością i rozwojem Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności,*
- w protokołach zawarto uchwały w sprawie udzielenia absolutorium członkom Rady Nadzorczej ARP.

(akta kontroli str. 5-14, 31-32, 235-282, 572, 698-720, 2535-2538, 2551-2560, CD pliki: 093, 123)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą w KPRM wyznaczono pracowników odpowiedzialnych za nadzór właścicielski nad ARP, którzy posiadali wymagane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe w tym zakresie. Kandydaci wskazywani przez Prezesa Rady Ministrów na członka Rady Nadzorczej ARP spełniali wymogi określone w ustawie o zasadach zarządzania mieniem, a poziom wynagrodzenia członków ww. rady nie przekraczał limitów określonych w ustawie o wynagrodzeniach w spółkach. Ocena pracy członków Rady Nadzorczej ARP była dokonywana zgodnie z wymogami określonymi w Zasadach Nadzoru. Ocena ta była zawarta w notatkach KPRM, przygotowywanych na Zwyczajne Walne Zgromadzenia ARP, na których podejmowano uchwały w sprawie udzielenia absolutorium członkom Rady Nadzorczej ARP z wykonania przez nich obowiązków w danym roku obrotowym.

³³ Badaniem objęto notatki z: 30.06.2020 r., 28.06.2021 r. i 29.09.2022 r. w sprawie Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. z siedzibą w Warszawie.

³⁴ Badaniem objęto protokoły ze Zwyczajnych Walnych Zgromadzeń ARP, które odbyły się w dniach: 30.06.2020 r., 28.06.2021 r. i 30.09.2022 r.

³⁵ W trzech badanych przypadkach zawarto propozycje głosowania za udzieleniem absolutorium wszystkim członkom Rady Nadzorczej ARP.

OBSZAR

2. Wyznaczanie spółkom nadzorującym podmioty stoczniowe celów do realizacji w zakresie przemysłu stoczniowego oraz monitorowanie wyników finansowych tych spółek

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą w Kancelarii nie były opracowywane (ani zlecane do opracowania) analizy branży stoczniowej oraz dokumenty wskazujące na cele, założenia do realizacji w zakresie przemysłu stoczniowego.

Jak wyjaśniła Zastępca Szefa KPRM, *nadzór właścicielski nad podmiotami branży stoczniowej realizowany jest w ramach grup kapitałowych posiadających w portfelu spółki stoczniowe o różnym profilu działalności (budowa i remonty jednostek pływających o różnym przeznaczeniu, elementy energetyki wiatrowej). W związku z powyższym w KPRM nie były opracowywane, ani zlecane analizy całej branży stoczniowej. (...) spółki stoczniowe z pośrednim udziałem Skarbu Państwa funkcjonują w grupach kapitałowych działających w oparciu o przepisy Ksh, dla których podmiotami dominującymi są: Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., Fundusz Rozwoju Spółek S.A. oraz Polska Grupa Zbrojeniowa S.A. Do kompetencji organów poszczególnych spółek w grupie kapitałowej należy określanie dla tych spółek strategii oraz bieżących planów związanych z funkcjonowaniem, które zawierają cele i założenia dotyczące działalności. Spółki stoczniowe skupione w Grupie Kapitałowej ARP objęte są strategią z lutego 2020 r. zaktualizowaną w lipcu 2020 r. sporządzoną na zlecenie Zarządów ARP i GPB przy współpracy z firmą doradczą (...).*

Odnośnie monitorowania ww. strategii przez Kancelarię, Zastępca Szefa KPRM podała m.in., że w pierwszej kolejności jest ono realizowane przez Radę Nadzorczą GPB w ramach uprawnień wynikających z przepisów Ksh, a także przez Radę Nadzorczą ARP. *Informacje dotyczące głównych działań realizowanych przez spółki stoczniowe z Grupy Kapitałowej ARP, przedstawiane są również do KPRM w zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą ARP kwartalnych „Sprawozdaniach z działalności ARP” (...). Podstawowe informacje ekonomiczno-finansowe spółek stoczniowych są także prezentowane w zatwierdzanych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie ARP Sprawozdaniach Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ARP w danym roku obrotowym. (...) Prawa z akcji Skarbu Państwa w spółkach: Fundusz Rozwoju Spółek S.A. oraz Polska Grupa Zbrojeniowa S.A., w których grupach kapitałowych skupione są pozostałe spółki stoczniowe, wykonuje odpowiednio: minister właściwy do spraw gospodarki morskiej oraz minister właściwy do spraw aktywów państwowych, stąd też KPRM nie prowadzi monitorowania realizacji strategii w tych podmiotach.*

(akta kontroli str. 5-14, 32, 141-142, 293-297, 364-373, 2535-2538, 2551-2560, CD pliki: 037, 072, 093, 119)

Ustalono, że w przekazywanych do KPRM kwartalnych *Sprawozdaniach z działalności Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.*³⁶ zawarte były m.in. informacje dotyczące spółek stoczniowych, w tym o realizacji Projektu Baltic. Wyniki analizy *Sprawozdań Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.* (w 2019, 2020 i 2021 r.) zostały opisane poniżej, w pkt 3. Ponadto, Kancelaria pismem z dnia 30 września 2019 r.³⁷, wystąpiła do ARP o przedstawianie informacji o realizacji kluczowych założeń Projektu Baltic. Odpowiedzi w powyższym zakresie

³⁶ Badaniem objęto sprawozdania za cztery kwartały 2019 r., 2020 r. i 2021 r. oraz sprawozdania za I i II kwartał 2022 r.

³⁷ Sygn. DSKP.WN3.282.4.10.2019.KD(3).

zostały przekazane KPRM przy piśmie z: 24 października 2019 r.³⁸, 3 grudnia 2019 r.³⁹, 15 stycznia 2020 r.⁴⁰, 12 lutego 2020 r.⁴¹ i 6 marca 2020 r.⁴².

(akta kontroli str. 5-14, 32, 97-142, 149-159, 293-297, 300, 309-363, 1739-1845, 2422, 2535-2538, 2551-2560, CD pliki: 001-025, 037, 072, 093)

Zastępca Szefa KPRM podała m.in., że ARP przekazywała do KPRM informacje dotyczące funkcjonowania spółek stoczniowych w związku z posiedzeniami Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, których przedmiotem było omawianie sytuacji ekonomiczno-finansowej i realizacji planów restrukturyzacji spółek stoczniowych (...). Ponadto ARP przekazywała półroczne i roczne (zbadane przez biegłego rewidenta) „Sprawozdania Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. z realizacji Umowy objęcia akcji z dnia 3 lipca 2020 r. (...) przekazanych przez Skarb Państwa na podwyższenie kapitału zakładowego ARP.

Ustalono, że np. w informacji z 1 marca 2022 r., przekazywanej do KPRM w związku z posiedzeniami Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wskazywano m.in., że lata 2020 - 2021 były dla spółek stoczniowych okresem znaczącego wzrostu, szczególnie w sektorze wież wiatrowych jak i okrętownictwa. Usprawnienie procesów produkcyjnych poprzez podniesienie wydajności przy jednoczesnym wprowadzeniu dyscypliny kosztowej, jak również usprawnieniu metodyki zarządzania projektami pozwoliły rozszerzyć bazę klientów, podnieść konkurencyjność oraz jakość wytwarzanych produktów.

Ustalono, że w sprawozdaniach ARP z realizacji umowy objęcia akcji z dnia 3 lipca 2020 r.⁴³ zamieszczane były informacje o sposobie wykorzystania środków pochodzących z podwyższenia kapitału zakładowego ARP w danym okresie sprawozdawczym (m.in. informacje dotyczące dokapitalizowania przez ARP GPB). Powyższe sprawozdania dotyczyły umowy zawartej pomiędzy Skarbem Państwa, a ARP⁴⁴. W umowie tej m.in. postanowiono, że Skarb Państwa obejmuje Nowe Akcje w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki pokrywając je wkładem pieniężnym – Nowymi Środkami pochodzącymi z Funduszu Reprywatyzacji (...), za łączną cenę emisyjną za Nowe Akcje w wysokości 900 000 000,00 zł (...). Pokrycie Nowych Akcji nastąpi przez wpłatę Nowych Środków (...) w terminie do dnia 10 lipca 2020 r. (...). ARP zobowiązała się do wydatkowania ww. środków:

- zgodnie z art. 69h ust. 6 ustawy o komercjalizacji⁴⁵, tj. na udzielenie pomocy publicznej dla przedsiębiorców, na udzielenie wsparcia niebędącego pomocą publiczną lub na realizację innych działań w celu przeciwdziałania skutkom COVID-19, w szczególności poprzez:

- a) inwestycje kapitałowe – na kwotę 300 000 000,00 zł,
- b) udzielanie finansowania dłużnego – na kwotę 300 000 000,00 zł,
- c) inwestycje rzeczowe – na kwotę 300 000 000,00 zł;

³⁸ Sygn. BIK.6115.2019.AŻ.5347.

³⁹ Sygn. BIK.6115.2019.AŻ.6120.

⁴⁰ Sygn. BIK.6115.2020.AŻ.240.

⁴¹ Sygn. BIK.6115.2020.AŻ.815.

⁴² Sygn. BIK.6115.2020.AŻ.815.

⁴³ Badaniem objęto sprawozdania dot. 2020 i 2021 r.

⁴⁴ Umowa ta był dwukrotnie aneksowana - 23.11.2020 r. i 09.05.2022 r.

⁴⁵ Ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2022 r. poz. 318, ze zm.).

- na warunkach akceptowanych dla inwestora prywatnego, np. w oparciu o test prywatnego inwestora/wierzyciela, chyba że wydatkowanie Nowych Środków będzie dokonywane w ramach udzielania dozwolonej pomocy publicznej.

(akta kontroli str. 364-373, 377-506, 566-571, 577-597, 808-905, 2535-2538, 2551-2560, CD pliki: 119, 123, 131)

W okresie objętym kontrolą KPRM nie przekazywała ARP oczekiwań Skarbu Państwa wobec realizowanych zadań w zakresie przemysłu stoczniowego.

Zastępca Szefa KPRM podała m.in., że *bezpośrednie władztwo korporacyjne nad spółkami stoczniowymi wykonywane jest w ramach grup kapitałowych (ARP, FRS i PGZ) działających na podstawie przepisów Ksh. W przypadku Grupy Kapitałowej ARP spółki stoczniowe znajdują się na trzecim poziomie struktury własnościowej (ARP – GPB – spółki stoczniowe). Uwzględniając powyższe, właściwym do formułowania oczekiwań wobec spółek w grupie kapitałowej, powinny być bezpośrednie szczeble struktury zarządczej w Grupie Kapitałowej ARP.*

Ponadto podała m.in., że (...) *Prezes Rady Ministrów, jako podmiot wykonujący prawa z akcji Skarbu Państwa w ARP, nie ma możliwości bezpośredniego oddziaływania na działalność gospodarczą prowadzoną przez spółki stoczniowe, jak również ARP, bowiem ograniczony jest zasadą legalizmu wyrażoną w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej⁴⁶, która nakłada przede wszystkim na organy państwowe obowiązek działania zgodnie z obowiązującymi przepisami kompetencyjnymi, interpretowanymi w sposób ścisły i z odrzuceniem, w odniesieniu do organów władzy publicznej, zasady, "co nie jest zakazane, jest dozwolone". Niedopuszczalne jest działanie organów władzy publicznej bez podstawy prawnej albo wykraczające poza jej granice. Oznacza to, że Prezes Rady Ministrów nie ma prawnych ani innych możliwości ingerowania w decyzje podejmowane przez poszczególne organy spółek, jak również do wydawania wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. Wykonując uprawnienia właścicielskie wobec ARP, Prezes Rady Ministrów działa jako walne zgromadzenie tej spółki, którego kompetencje są ściśle określone w przepisach Ksh oraz w jej statucie. W ramach tych kompetencji Walne Zgromadzenie ARP, w odniesieniu do spółek zależnych ARP działających w branży stoczniowej, tj.: GPB oraz Energomontaż Północ-Gdynia S.A. (...), rozpatrywało wnioski w sprawie określenia sposobu głosowania na zgromadzeniu wspólników/walnym zgromadzeniu ww. spółek dotyczące: podwyższenia kapitału zakładowego, zmiany umowy/statutu spółki, wyrażenia zgody na objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym oraz wydzierżawienia przedsiębiorstwa. Podstawą działań w tym zakresie było postanowienie § 41 statutu ARP, zgodnie z którym zgody walnego zgromadzenia wymaga szereg czynności z zakresu spraw korporacyjnych i majątkowych, a także określenie wykonywania prawa głosu przez ARP na walnych zgromadzeniach/zgromadzeniach wspólników spółek, wobec których ARP jest podmiotem dominującym w rozumieniu przepisów Kodeksu spółek handlowych (...).*

W notatkach w sprawie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ARP⁴⁷ zawarto m.in. rekomendacje co do sposobu głosowania (wraz z uzasadnieniem) w sprawach dotyczących spółek zależnych od ARP, działających w obszarze stoczniowym. Głosowania dotyczyły m.in. uchwał w sprawie wyrażenia zgody na objęcie nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym GPB oraz uchwał w sprawie określenia wykonywania prawa głosu na Zgromadzeniu Wspólników GPB.

⁴⁶ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz.483, ze zm.).

⁴⁷ Analizą objęto notatki dotyczące Nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń ARP z 08.04.2019 r., 20.12.2019 r., 21.04.2020 r., 10.08.2020 r., 05.10.2020 r., 22.01.2021 r., 19.10.2021 r.

W notatkach zawarto także m.in. szczegółowe opisy sytuacji GPB (realizacji Projektu Baltic⁴⁸) oraz informacje dotyczące dokapitalizowania GPB⁴⁹.

(akta kontroli str. 5-14, 142-143, 162-164, 175-223, 364-369, 2535-2538, 2551-2560, CD pliki: 072, 085, 119)

W okresie objętym kontrolą KPRM nie określała zakładanych korzyści z tytułu posiadanych przez ARP udziałów/akcji spółek stoczniowych.

Zastępca Szefa KPRM podała m.in., że w okresie od stycznia 2019 r. do chwili obecnej Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów nie posiadał akcji/udziałów w spółkach stoczniowych. (...) właścicielem akcji/udziałów spółek stoczniowych jest ARP, a także inne spółki prawa handlowego (FRS i PGZ). Zatem KPRM nie mogła określać zakładanych korzyści z akcji/udziałów Skarbu Państwa spółek stoczniowych, bowiem nie była właścicielem akcji/udziałów w tych spółkach.

(akta kontroli str. 5-14, 143, 2535-2538, 2551-2560, CD plik: 072)

Według danych przekazanych przez ARP⁵⁰, wartość księgowa GPB i EPG, według stanu na dzień: 31 grudnia 2019 r., 31 grudnia 2020 r., 31 grudnia 2021 r. oraz 30 czerwca 2022 r. wynosiła odpowiednio:

- w przypadku GPB: 189 441 261,20 zł, 370 885 733,24 zł, 379 757 454,82 zł, 499 757 454,82 zł,
- w przypadku EPG: 8 447 861,44 zł, 10 422 186,76 zł, 0,00 zł, 0,00 zł.

(akta kontroli str. 805-807, 2551-2560, CD plik: 076)

Zastępca Szefa KPRM podała m.in., że bezpośredni nadzór właścicielski nad spółkami stoczniowymi realizowany jest w grupach kapitałowych (ARP, FRS i PGZ) (...). W związku z tym właściwymi do (...) reagowania w przypadku spadku wartości tych spółek są poszczególne organy nadzorcze i zarządcze grupy kapitałowej (...).

(akta kontroli str. 5-14, 143, 2551-2560, CD plik: 072)

2. W okresie objętym kontrolą Prezes Rady Ministrów nie korzystał z uprawnienia wynikającego z art. 7 ust. 4 ustawy o zasadach zarządzania mieniem, tj. nie żądał informacji i dokumentów dotyczących przemysłu stoczniowego od:

- Ministra Aktywów Państwowych (w zakresie wykonywania przez niego uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa w Polskiej Grupie Zbrojeniowej S.A.),
- Ministra Infrastruktury (w zakresie wykonywania przez niego uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa w Funduszu Rozwoju Spółek S.A.).

Zastępca Szefa KPRM podała m.in., że przepisy art. 7 ust. 4 ww. ustawy mają charakter fakultatywny, stąd też nie nakładają na Prezesa Rady Ministrów obowiązku żądania, a jedynie przyznają prawo do żądania (...). Ponadto należy wskazać, że przepis art. 7 ust. 4 ustawy o zasadach zarządzania mieniem dotyczy przekazywania informacji i dokumentów odnośnie wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa w spółkach lub działalności spółek z udziałem Skarbu Państwa,

⁴⁸ [...] Wyłączenie jawności informacji na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) – tajemnica przedsiębiorcy.

⁴⁹ [...] Wyłączenie jawności informacji na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) – tajemnica przedsiębiorcy.

⁵⁰ W trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f oraz art. 40 ust. 7 ustawy o NIK.

natomiast w spółkach stoczniowych Skarb Państwa nie posiada udziałów (...).

(akta kontroli str. 5-14, 144-145, 2535-2538, 2551-2560, CD plik: 072)

3. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w pkt IV Zasad Nadzoru, system monitorowania ARP, w okresie objętym kontrolą, obejmował zbieranie informacji o ARP w formie ankiet kwartalnych oraz sprawozdań F-01, a także zatwierdzonych przez Walne Zgromadzenie rocznych sprawozdań finansowych. Powyższe informacje były zbierane przez DIR w Zintegrowanym Systemie Informatycznym.

Zastępca Szefa KPRM podała m.in. *Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej ARP analizowane są w cyklu rocznym, po otrzymaniu przez KPRM skonsolidowanych Sprawozdań Finansowych Grupy Kapitałowej ARP oraz Sprawozdań Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ARP za dany rok obrotowy sporządzonych na podstawie przepisów art. 55 ustawy o rachunkowości⁵¹ (...). W sprawozdaniach tych zawarta jest syntetyczna analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek zależnych, w tym spółek sektora stoczniowego (...). Wyniki analizy podstawowych parametrów ekonomicznych uzyskanych przez grupę kapitałową w porównaniu do roku ubiegłego wraz z tabelą zawierającą dane ekonomiczno-finansowe grupy, a także syntetycznym opisem jej sytuacji ekonomiczno-finansowej, umieszczane są każdorazowo w notatce zawierającej rekomendacje w zakresie sposobu głosowania na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu. Zgodnie z przepisami art. 395 ust. 5 Ksh, art. 63c ust. 4 ustawy o rachunkowości oraz § 41 ust. 1 pkt 2 Statutu Spółki, skonsolidowane sprawozdania finansowe oraz Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ARP, podlegają zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie.*

(akta kontroli str. 5-14, 97-140, 145, 906-1324, 1621-2422, 2452-2457, 2466-2514, 2551-2560, CD pliki: 001-025, 072, 105)

Ustalono, że zgodnie z postanowieniami pkt V Zasad Nadzoru, w tabelach zamieszczonych w Sprawozdaniach Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. (w 2019, 2020 i 2021 r.) zawarto podstawowe parametry finansowe spółek Grupy Kapitałowej ARP, w tym spółek sektora stoczniowego (m.in.: udział ARP w kapitale podstawowym, przychody, zysk, strata, suma bilansowa, kapitał własny i podstawowy). W tabelach zamieszczonych w Informacjach Dodatkowych do Sprawozdania Finansowego Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. za rok 2019, 2020 i 2021 zawarto wykaz spółek z bezpośrednim udziałem ARP, w tym spółek sektora stoczniowego (ze wskazaniem m.in. udziału ARP w kapitale zakładowym oraz wyniku finansowego netto).

(akta kontroli str. 5-14, 145, 1739-2071, 2466-2514, 2535-2538, 2551-2560, CD plik: 072)

GPB osiągnęła następujące wyniki finansowe⁵² na koniec:

- 2018 r.: (-)7 079,5 tys. zł (wynik ze sprzedaży), (-)10 647,4 tys. zł (wynik z działalności operacyjnej), (-)36 262,0 tys. zł (wynik brutto), (-)31 346,1 tys. zł (wynik netto),
- 2019 r. odpowiednio: (-)1 636,8 tys. zł, (-)1 340,5 tys. zł, (-)78 460,0 tys. zł, (-)78 453,4 tys. zł,
- 2020 r. odpowiednio: (-)6 349,8 tys. zł, (-)6 598,9 tys. zł, (-)6 650,7 tys. zł, -6 326,3 tys. zł,

⁵¹ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.).

⁵² Według danych zawartych w rocznych sprawozdaniach finansowych spółki.

- 2021 r. odpowiednio: (-)1 450,2 tys. zł, (-)259,9 tys. zł, (-)16 049,1 tys. zł, (-)15 993,6 tys. zł.

Spółka na każdym poziomie obliczania wyniku odnotowywała straty, co było głównie spowodowane brakiem przychodów ze sprzedaży (jak to miało miejsce w 2019 r.) lub realizowaniem ich w niewielkich rozmiarach (w 2018 r. i 2020 r.), generowaniem wysokich kosztów działalności operacyjnej oraz kosztów finansowych. W okresie objętym kontrolą GPB wykazała najwyższą stratę netto w 2019 r. Wynikała ona m.in. z: wysokich odpisów aktualizujących wartość posiadanych udziałów i akcji oraz poniesionych kosztów usług doradztwa prawnego, podatkowego i finansowego związanych z realizacją Projektu Baltic i tworzeniem GPB⁵³. W latach 2018-2021 spółki stoczniowe objęte konsolidacją⁵⁴ wygenerowały łącznie straty netto na poziomie (-)123 382,8 tys. zł w 2018 r., (-)175 205,1 tys. zł w 2019 r., (-)77 512,9 tys. zł w 2020 r., (-)105 861,1 tys. zł w 2021 r.

Grupa Kapitałowa ARP osiągnęła następujące wyniki finansowe⁵⁵ na koniec:

- 2018 r.: (-)32 569,4 tys. zł (wynik ze sprzedaży), (-)5 064,9 tys. zł (wynik z działalności operacyjnej), 20 837,0 tys. zł (wynik brutto), 14 098,0 tys. zł (wynik netto),
- 2019 r. odpowiednio: (-)61 447,1 tys. zł, (-)121 361,4 tys. zł, (-)101 865,6 tys. zł, (-)104 190,0 tys. zł,
- 2020 r. odpowiednio: (-)224 441,7 tys. zł, (-)654 313,1 tys. zł, 757 505,7 tys. zł, 767 148,0 tys. zł,
- 2021 r. odpowiednio: 20 761,3 tys. zł, 173 614,1 tys. zł, 194 307,3 tys. zł, 180 979,3 tys. zł.

W okresie objętym kontrolą Grupa Kapitałowa ARP jedynie w 2021 r. osiągnęła zysk ze sprzedaży oraz zysk z działalności operacyjnej. Najwyższą stratę netto ww. grupa odnotowała w 2019 r. W Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ARP w 2019 r. wskazano m.in., że: *Strata ta jest efektem ujęcia w konsolidacji spółek z sektora stoczniowego, które obecnie wykazują wyniki ujemne, natomiast są one w trakcie procesu restrukturyzacji, tak by docelowo osiągnąć rentowność.*

(akta kontroli str. 5-14, 160-161, 2072-2421, 2533-2534, 2551-2560, CD plik: 085)

Ustalono, że w przekazywanych do KPRM kwartalnych Sprawozdaniach z działalności Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.⁵⁶ zawarte były m.in. informacje dotyczące zaangażowania kapitałowego w podmiotach stoczniowych (m.in. wskazywano kwoty ww. zaangażowania oraz główne działania podejmowane w ww. podmiotach).

(akta kontroli str. 97-140, 2422, 2535-2538, 2551-2560, CD pliki: 001-025)

Odnosnie m.in. pozyskiwania (w okresie objętym kontrolą) przez Kancelarię od:

- Zarządu ARP, uzasadnienia zaangażowania kapitałowego spółki w podmiotach stoczniowych,
- Rady Nadzorczej ARP, oceny celowości zaangażowania kapitałowego spółki w podmiotach stoczniowych,

⁵³ Według informacji zawartych w sprawozdaniu zarządu z działalności GPB za 2019 r.

⁵⁴ Według danych zawartych w rocznych sprawozdaniach finansowych za lata 2018-2021 spółek tj. GPB, BO, SG, Stocznia Gdańska S.A. oraz EPG (spółka w 2019 r. po raz pierwszy została objęta konsolidacją).

⁵⁵ Według danych zawartych w *Skonsolidowanych Sprawozdaniach Finansowych Grupy Kapitałowej Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.*

⁵⁶ Badaniem objęto sprawozdania za cztery kwartały 2019 r., 2020 r. i 2021 r. oraz sprawozdania za I i II kwartał 2022 r.

mając na uwadze postanowienia zawarte w pkt V Zasad Nadzoru⁵⁷, Zastępca Szefa KPRM podała m.in., że (...) *W pierwszej kolejności należy podkreślić, że „Zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa” mają charakter wytycznych i nie stanowią źródła prawa (...). Zgodnie z § 3 ust. 4 Statutu Spółki oraz art. 2 pkt. 8 lit. c ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, ARP jest spółką realizującą misję publiczną. W art. 9 ust. 2 ww. ustawy wskazano, że w spółce realizującej misję publiczną wykonywanie praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej odbywa się na zasadach prawidłowej gospodarki, w szczególności w celu efektywnej realizacji misji publicznej realizowanej przez tę spółkę. Ponadto, w § 5 ust. 1 Statutu ARP znajduje się postanowienie, zgodnie z którym celem Spółki jest prowadzenie, na warunkach rynkowych, działalności gospodarczej określonej w § 6 Statutu, ukierunkowanej na realizację misji i strategii Grupy Kapitałowej Spółki oraz realizacja misji publicznej Spółki, obejmującej wykonywanie odrębnych zadań publicznych powierzonych Spółce w powszechnie obowiązujących przepisach prawa lub z mocy postanowień rządowych dokumentów programowych określających politykę Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej. W tym kontekście należy podkreślić, że fakt zaangażowania kapitałowego ARP w spółkach zależnych jest w przeważającej mierze efektem realizowania przez Spółkę zadań publicznych powierzonych Spółce, w tym związanych z realizacją procesów restrukturyzacyjnych spółek i branż ważnych dla gospodarki państwa, wspierania inwestycji mających na celu poprawę konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw oraz ich dalszego rozwoju. Z powyższych względów należy przyjąć, że w przypadku ARP stosowny fragment „Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa” dotyczący uzasadnienia celowości zaangażowania kapitałowego w spółkach zależnych, powinien być traktowany w sposób odmienny, zgodnie z którym przyjmuje się, że, biorąc pod uwagę misję publiczną realizowaną przez ARP, zaangażowanie kapitałowe ARP w spółkach zależnych jest co do zasady uzasadnione. Przy uwzględnieniu przedstawionych powyżej argumentów dotyczących specyfiki działalności ARP jako spółki realizującej misję publiczną, KPRM nie podejmowała działań w celu pozyskania od Zarządu i Rady Nadzorczej ARP uzasadnienia i oceny celowości zaangażowania kapitałowego w podmiotach stoczniowych.*

(akta kontroli str. 566-573, 2466-2514, 2551-2560, CD plik: 123)

Odnośnie dokonywania przez Radę Nadzorczą ARP oceny celowości zaangażowania kapitałowego spółki w podmiotach stoczniowych, w okresie objętym kontrolą, Przewodniczący Rady Nadzorczej ARP Pan Kamil Mrocza podał⁵⁸ m.in., że (...) *Stosownie do postanowień Art. 382 Kodeksu spółek handlowych oraz § 23 Statutu ARP. Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Statut ARP określa szczegółowo zadania i kompetencje Rady Nadzorczej ARP w zakresie spraw korporacyjnych i majątkowych (§ 24 Statutu). Ponadto, Rada Nadzorcza ARP na podstawie § 43 ust. 1 Statutu ARP opiniuje wnioski Zarządu Spółki w sprawach wskazanych w § 41. (...) W ramach i w granicach ww. kompetencji, na podstawie wniosków przedstawianych przez Zarząd ARP, Rada Nadzorcza podejmowała uchwały w sprawie zaangażowania kapitałowego ARP w podmiotach stoczniowych. (...) Analizy zaangażowania ARP w podmiotach*

⁵⁷ W punkcie V Zasad Nadzoru wskazano m.in., że istotnym zadaniem departamentu nadzoru podmiotu wykonującego prawa z akcji / udziałów należących do SP jest nadzorowanie spółek zależnych. W punkcie tym określono zadania: zarządu spółki dominującej w zakresie przedstawiania informacji o sytuacji spółek, w których spółka posiada akcje / udziały oraz uzasadnienia zaangażowania kapitałowego w tych podmiotach; rady nadzorczej jako oceniającej celowość ww. zaangażowania kapitałowego; w zakresie obowiązków spółki dominującej odnośnie zawarcia określonych zapisów w statucie / umowie spółki zależnej z udziałem SP.

⁵⁸ Informacje od Przewodniczącego Rady Nadzorczej ARP zostały pozyskane w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f oraz art. 40 ust. 7 ustawy o NIK.

stoczniowych przekazywane były do Walnego Zgromadzenia ARP w ramach wniosków Zarządu ARP, opiniowanych przez Radę Nadzorczą (...) ani Statut ARP ani Uchwały Walnego Zgromadzenia ARP nie zawierają zobowiązania dla Rady Nadzorczej do dokonywania odrębnej, tj. poza oceną wniosków składanych przez Zarząd ARP, oceny celowości zaangażowania kapitałowego w spółki prawa handlowego, w tym nie określono metod i częstotliwości dokonywania takiej oceny. W związku z zaangażowaniem kapitałowym ARP w podmiotach stoczniowych, Rada Nadzorcza, w ramach wykonywanego stałego nadzoru nad działalnością Spółki, zapoznawała się z cyklicznymi informacjami dotyczącymi sytuacji w podmiotach stoczniowych, przedstawianymi przez Zarząd ARP od maja 2019 roku do chwili obecnej, informacjami bieżącymi przedstawianymi przez Zarząd ARP w trakcie posiedzeń Rady Nadzorczej oraz analizami zawartymi we wnioskach Zarządu ARP kierowanych do Rady Nadzorczej, na podstawie postanowień Statutu ARP. Wnioski Zarządu ARP w sprawach zaangażowania kapitałowego ARP w podmiotach stoczniowych, opiniowane przez Radę Nadzorczą były, zgodnie z postanowieniami § 41 Statutu, kierowane do Walnego Zgromadzenia ARP wraz ze stosownymi uchwałami Rady Nadzorczej ARP.

(akta kontroli str. 788-793)

Zastępca Szefa KPRM podała m.in., że (...) Kwartalne Sprawozdania z działalności Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., podobnie jak inne dokumenty przekazywane do KPRM przez ARP, były analizowane przez osoby wykonujące zadania związane z nadzorem nad ARP. Przedmiotem tych analiz objęta była cała treść sprawozdań, w tym część dotycząca spółek sektora stoczniowego funkcjonujących w Grupie ARP.

Podaje także, że kwartalne sprawozdania z działalności ARP były omawiane na spotkaniach z udziałem Kierownictwa Departamentu. Spotkania miały charakter roboczy i nie były protokołowane. Należy wskazać, że dokumentowaniu w notatkach podlegają kwestie wymagające rozstrzygnięcia przez Członków Kierownictwa KPRM lub Departamentu, takie jak: określenie sposobu głosowania na walnych zgromadzeniach/zgromadzeniach wspólników, zawarcie umów objęcia akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółek, zawarcie umów inwestycyjnych z przedsiębiorcami, itp. Notatki te zawierają zarówno opis danej sprawy, jak również rekomendację w zakresie sposobu rozstrzygnięcia i po ich akceptacji umożliwiają podjęcie określonych działań. Dokonywana w KPRM analiza kwartalnych sprawozdań z działalności ARP umożliwiała monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej ARP oraz realizowanych przez tę spółkę kluczowych projektów, w tym dotyczących spółek stoczniowych.

(akta kontroli str. 364-373, 566-570, 2551-2560, CD pliki: 119, 123)

W okresie objętym kontrolą w Kancelarii nie prowadzono analiz w zakresie utworzenia holdingu polskich spółek stoczniowych.

Zastępca Szefa KPRM podała m.in., że (...) spółki stoczniowe z pośrednim udziałem Skarbu Państwa funkcjonują w grupach kapitałowych działających w oparciu o przepisy Ksh, dla których podmiotami dominującymi są: Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., Fundusz Rozwoju Spółek S.A. oraz Polska Grupa Zbrojeniowa S.A. Podmioty stoczniowe prowadzą działalność w branży okrętownictwa, energetyki wiatrowej oraz offshore. Do kompetencji organów poszczególnych spółek w grupie kapitałowej należy określanie dla tych spółek strategii oraz bieżących planów związanych z funkcjonowaniem, które zawierają cele i założenia dotyczące działalności (długookresowe w wieloletnim planie strategicznym i krótkookresowe w rocznym planie rzeczowo-finansowym). Spółki stoczniowe skupione w Grupie Kapitałowej ARP objęte są strategią z lutego 2020 r. zaktualizowaną w lipcu 2020 r.

sporządzoną na zlecenie Zarządów ARP i GPB przy współpracy z firmą doradczą (...). Z tego względu, Prezes Rady Ministrów nie dokonywał analiz w zakresie wydzielenia z ww. grup kapitałowych spółek stoczniowych i utworzenia odrębnego holdingu (...).

(akta kontroli str. 5-14, 164, 234, 2551-2560, CD plik: 085)

W dniu 29 listopada 2018 r. w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji opublikowano projekt ustawy o *Morskim Funduszu Rozwoju*⁵⁹. Zgodnie z uzasadnieniem do ww. projektu, celem powołania Morskiego Funduszu Rozwoju S.A. było m.in. wypełnienie luki w zakresie braku wystarczającej infrastruktury instytucjonalnej i braku dostatecznych środków finansowych na rozwój szeroko rozumianego sektora gospodarki morskiej, w tym na finansowanie projektów inwestycyjnych o różnym horyzoncie czasowym oraz niedostatecznych mechanizmów wspierających przygotowanie projektów inwestycyjnych w sektorze gospodarki morskiej.

Ustalono, że projekt ustawy o *Morskim Funduszu Rozwoju*:

- 30 listopada 2018 r. wpłynął do Departamentu Prawnego KPRM w ramach uzgodnień międzyresortowych. Wnioskodawcą był ówczesny Minister Gospodarki i Żeglugi Śródlądowej. W piśmie zawarto klauzulę, że brak odpowiedzi w terminie 14 dni od otrzymania, zostanie uznany za uzgodnienie przedmiotowego projektu,
- 3 grudnia 2018 r. Departament Prawny KPRM skierował przedmiotowy projekt do Departamentu Skarbu Państwa KPRM, z prośbą o stanowisko,
- 11 grudnia 2018 r. Departamentu Skarbu Państwa KPRM poinformował Departament Prawny KPRM o braku uwag do projektu.

Zastępca Szefa KPRM podała m.in., że ponownego wpływu projektu ww. ustawy do KPRM nie odnotowano. *KPRM nie posiada informacji na temat aktualnego stanu prac nad projektem ustawy, a ostatnia aktualizacja stanu sprawy na stronie Rządowego Procesu Legislacji jest datowana na 17.03.2019 r. Ponadto projekt ww. ustawy nie był przedmiotem prac Stałego Komitetu Rady Ministrów, ani Rady Ministrów*⁶⁰.

Ustalono, że według stanu na dzień 10 października 2022 r., projekt ustawy o *Morskim Funduszu Rozwoju* nie był ujęty w *Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów*⁶¹.

(akta kontroli str. 5-14, 164-165, 224-233, 2551-2560, CD plik: 085)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W ramach monitorowania ARP pracownicy KPRM zbierali informacje o ww. spółce m.in. w formie ankiet kwartalnych, a także zatwierdzonych przez Walne Zgromadzenie rocznych sprawozdań finansowych, co było zgodne z Zasadami Nadzoru. Przekazywane przez ARP sprawozdania były analizowane w KPRM. Część informacji w nich zawartych obejmowała szczegółowe dane dotyczące realizacji Projektu Baltic, który miał na celu aktywizację przemysłu stoczniowego. NIK zauważa konieczność kontynuowania stałego nadzoru właścicielskiego nad ARP w związku z trudną sytuacją finansową Grupy Przemysłowej Baltic Sp. z o.o. W Kancelarii nie prowadzono analiz w zakresie utworzenia holdingu polskich spółek stoczniowych, ponieważ spółki stoczniowe z pośrednim udziałem Skarbu Państwa funkcjonowały

⁵⁹ <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12318553/12552803/12552804/dokument369839.pdf>.

⁶⁰ Wyjaśnienia w tej sprawie zostały podpisane 05.10.2022 r.

⁶¹ Umieszczonym na stronie internetowej pod adresem: <https://www.gov.pl/web/premier/wplip-rm>

w grupach kapitałowych działających w oparciu o przepisy Ksh i to do kompetencji organów poszczególnych spółek w grupie należało określanie strategii dla nich. Taka strategia została opracowana dla GPB, będącej spółką holdingową (zależną od ARP), prowadzącą działalność zarządzającą dla spółek zależnych: EPG, BO i SG.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa,

Prezes
Najwyższa Izba Kontroli
Marian Banaś

.....
Podpis